

“Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание” /Л. К. Парсиева. – Владикавказ, 2010. –42 с.

6. Погожая С. Н. Способы выражения эмоциональности в языке (на примере эмоционального состояния «восхищение») / С. Н. Погожая // Научные ведомости БелГУ. Серия Гуманитарные науки. –2010. –№ 18 (89). – Вып. 7. – С. 124-130.
7. Рожнова Е. А. Эмоционально-экспрессивная лексика английского языка и ее нагруженность, Е. А. Рожнова // Альманах современной науки и образования. –2014. –№ 11 (89).– Тамбов: Грамота. – С. 119-121.
8. Романова Н. В. Проблема емоційної і емотивної лексики / Н. В. Романова // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2011.– № 3: Філологічні науки. Мовознавство. – Ч. 2. –С. 174-178.
9. Семёнова Т. В. Вербализация эмоций человека в зеркале антонимии (на материале английского языка) / Т. В. Семёнова // Вестник Челябинского государственного университета. – 2010. – № 4 (185). Филология. Искусствоведение. –Вып. 40. – С. 156–159.
10. Шаховский В. И. Категоризация эмоций в лексико-семантической системе языка / В. И. Шаховский.– М.: Издательство ЛКИ, 2008. – 208 с.
11. Clarysse W. Emotions in Greek private papyrus letters / W. Clarysse // Ancient Society. – 2017. – Vol. 47.–P. 63-86.
12. Dickey E. Emotional language and formulae of persuasion in Greek papyrus letters / Eleanor Dickey // Emotion and Persuasion in Classical Antiquity. –Stuttgart: Franz Steiner Verlag, 2016.– P. 237-262.
13. Zheltova E. V. How to Express Surprise without Saying “I’m Surprised” in Latin / E. V. Zheltova // Philologia Classica. – 2018. –Vol. 13(2). – P. 228–240.

УДК 615.1:581:378.146–057.875

Шемчук О.А., Берестова В.В., Тюкіна В.М.

**Коледж Національного фармацевтичного університету, м. Харків
МЕТОДИ ПЕДАГОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ ПРИ ВИКЛАДАННІ
ДИСЦИПЛІНИ «БОТАНІКА» ПРИ ПІДГОТОВЦІ МОЛОДШИХ
СПЕЦІАЛІСТІВ**

Матеріал наведений в даній статті розкриває особливості підбору та впровадження різних методів педагогічного контролю, що застосовується для діагностики та оцінювання знань студентів, рівня засвоєного теоретичного матеріалу, здобутих вмінь, та навичок при вивченні дисципліни «Ботаніка» молодшими спеціалістами в Коледжі Національного фармацевтичного університету.

Ключові слова: студент, ботаніка, поточний контроль знань, модульний контроль.

Материал, приведенный в данной статье, раскрывает особенности подбора и внедрения разных методов педагогического контроля, которые применяются для диагностики и оценивания знаний студентов, уровня восприятия ими теоретического материала, приобретённых умений и навыков при изучении дисциплины «Ботаника» в Колледже Национального фармацевтического университета.

Ключевые слова: студент, ботаника, поточный контроль, модульный контроль.

The material presented in this article reveals the features of the selection and implementation of different methods of pedagogical control, which are used to diagnose and evaluate students' knowledge, their level of perception of theoretical material, acquired skills in studying the discipline "Botany" at the College of the National University of Pharmacy.

Keywords: student, botany, knowledge control, modular control.

Перед освітнім процесом постає сьогодні достатня кількість цілей, але основною залишається підготовка компетентного фахівця. В цьому складному, для обох сторін, та тривалому процесі важлива роль належить саме педагогічному контролю. Якщо звернутися до термінів: «освітній процес», «компетентність», «результати навчання», «якість освіти» у відповідності з законодавчою базою України та проаналізувати кожен з них, то ми отримаємо логічний ланцюг взаємопов'язаних процесів в якому система контролю та оцінювання студентів відноситься до системи педагогічних засобів, яка забезпечує рівень знань, умінь, навичок, розвиток інших особистих якостей (прагнення бути кращим в обраній спеціальності) [1].

У цілому головна функція контролю - функція зворотного зв'язку [2, с.28]. Тобто викладач увесь час, за допомогою контролю контактує, підтримує зв'язок із здобувачем освіти, діагностує та корегує якісне та кількісне наповнення навчально-методичного супроводу дисципліни, враховуючи особистісні здібності кожного учасника освітнього процесу.

У даній роботі ми розглядаємо один з початкових моментів контролю – це перевірка [2, с.25]. Мета перевірки – визначення рівня й обсягу засвоєного матеріалу здобувачем освіти.

Підбираючи ті чи інші методи контролю з дисципліни, враховується її специфіка, об'єм необхідний для опрацювання та компетентності які повинні бути сформовані.

Дисципліна «Ботаніка» є обов'язковим компонентом програми в підготовці молодшого спеціаліста, яка забезпечує такі фахові компетентності дисципліни «Фармакогнозія»: «Здатність до виконання завдань, направлених на забезпечення та контроль якості лікарських засобів та лікарської рослинної сировини» [3, ФК8], та «Здатність ідентифікувати лікарську рослинну сировину» [3, ФК9]. Програмні результати навчання: «Знання анатомічних, морфологічних ознак та хімічного складу лікарських рослин та лікарської рослинної сировини, які необхідні для їх діагностики в природному середовищі й використанні з лікувальною метою» [3, ПРНз10] та «Уміння ідентифікувати лікарську рослинну сировину, інформувати населення про основні характеристики лікарських рослин та застосування ЛРС» [3, ПРНу8]. Мотивацією до вивчення дисципліни є те, що здобуті теоретичні та практичні знання з ботаніки – це базис в вивченні дисципліни «Фармакогнозія».

Дисципліна «Ботаніка» в Коледжі НФаУ включає один модуль, який складається з двох змістових модулів. Протягом першого змістового модуля вивчається анатомія рослин, в другому – морфологія рослин ы введення в систематику рослин. Ускладнюється процес викладання малою кількістю аудиторних годин та великою самостійної роботи. Види аудиторних годин: лекційні заняття та практичні заняття але без поділу на підгрупи. В присутності на практичному заняття більше ніж 25 студентів одночасно значно ускладнюється застосування усних методів контролю знань та віддається перевага письмовим методам контролю.

Ми застосовуємо різні форми контролю знань: індивідуальна перевірка, фронтальна перевірка, комбіноване опитування [2, с. 55]. При виборі того чи іншого методу та форми враховується тема заняття, рівень особистих здібностей здобувачів освіти, але все одно з урахуванням кількості присутніх студентів.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Опрацьовуючи той чи інший метод та форму поточного контролю ми постійно

змінюємо завдання, комбінуємо їх вводимо такі характеристики як швидкість виконання, що додатково мотивує та стимулює до кращої підготовки.

Проаналізувавши різні форми та методи, які використовуємо при проведенні поточного контролю з дисципліни ботаніка, найбільш ефективними вважаємо наступні.

Індивідуальне усне опитування. Протягом опитування застосовую питальні слова та дієслова для різного рівня навчальних результатів за узагальненою таксономією Б. Блума. Перевагою цього виду контролю є те, що в діалозі швидко можна з'ясувати рівень підготовки студента, рівень його роботи протягом заняття. За допомогою додаткових запитань можна виявити не тільки рівень засвоєння інформації, але й здатність аналізувати, співставляти інформацію. Недолік в тому, що на кожного студента потрібно різна кількість часу для опитування, при кількості студентів більше десяти в одній підгрупі може не вистачити часу.

«Ботанічний диктант». Це письмова, групова перевірка де враховується ще час на надання відповіді. Всі запитання формулюються так, щоб відповідь була одним словом, назвою, словосполученням. Питання можна поділити на блоки за змістом. Кількість питань у блоці, кількість блоків, тематичність блоків, кількість балів за кожну відповідь та загальна кількість балів за диктант залежить від теми та змісту заняття.

Ускладнюється тим, що не надається час на обмірковування відповіді. Перевага в тому, що не має часу. Або студент знає її та швидко відповідає, або не знає та надає відповідь. Наприклад, «ботанічний диктант», як поточний контроль до практичного заняття «Анатомія рослин. Будова та функції рослинної клітини».

М1. ЗМ1. Практичне заняття № 1. Поточний контроль

1. Наука, яка вивчає будову клітин, називається.....
2. На гранулярних каналцях ЕПС синтезуються?.....
3. Посттравматичне ослизнення клітин деревини, при якому утворюються камеді, називають.....

Комбіновані письмові індивідуальні перевірки. Формується декілька варіантів бланків з завданнями в яких студент надає відповіді. В кожному варіанті присутні завдання з теми в різному вигляді та формі: тести за різними рівнями складності, співвідношення, графічні об'єкти, які треба назвати та підписати тощо. Перевага в тому, що різні за складністю та змістом завдання дають змогу проконтролювати різні рівні підготовки студентів, при цьому ускладнюють пошук інформації в методичних джерелах під час виконання завдань, тобто «списування». Недолік тільки для самого викладача, треба достатньо часу витрати для формування таких бланків, роздрукувати їх, розрахувати кількість балів за кожне завдання. Наприклад, поточний контроль до практичного заняття « Рослинні тканини та їх будова».

М1. ЗМ1. Практичне заняття № 2. Поточний контроль.

1. Порожнини у протопласті, що утворені ендоплазматичною сіткою і заповнені клітинним соком, називають:

--	--	--	--	--	--	--

2. Процес, що зумовлений відкладання в клітинні оболонці лігніну —

3. Підберіть вірну пару органела – функція:

а) мітохондрії _____

б) рибосоми _____

в) ЕПС _____

г) хлоропласти _____

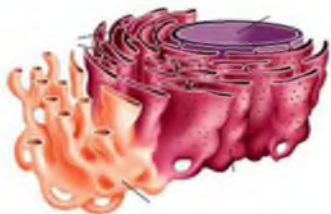
1 – фотосинтез;

2 – дихання;

3 – біосинтез білка;

4 – синтез та транспортування речовин, утворення вакуолей.

4. Назвіть органелу та її функції в рослинній клітині

Окрім контролю теоретичних знань з дисципліни відпрацьовуються практичні навички: проведення мікроскопічного аналізу. За виконання цієї частини практичного заняття студенти отримують додаткові бали, які впливають на сумарну оцінку за заняття.

Протягом другого змістового модуля акцентується увага на вивченні морфологічних (зовнішніх) ознак рослин. В ході практичного заняття студенти виконують описи гербарних зразків або фотогербарних зразків. Якість виконання даних завдань також впливає на сумарну оцінку за заняття. Наприкінці курсу дисципліни проводиться письмовий модульний контроль. Він включає тестові завдання різного ступеня складності, опис графічних об'єктів та опис гербарного зразку рослини. Вивчення дисципліни закінчується диференційованим заліком.

Досягти необхідного рівня підготовки з дисципліни «Ботаніка» достатньо важко. Намагання тримати високу планку не завжди виходять продуктивними. Але постійне оновлення, комбінування різних методів, форм в тому числі й педагогічного контролю дає змогу тримати себе та студента в постійному навчальному тонусі, постійно вдосконалюватись щоб забезпечувати необхідну якість освітнього процесу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про освіту. Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII із змінами та доповненнями//Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> .
2. Кайдалова Л. Г. Педагогічна діагностика у вищому навчальному закладі. Навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, О. О. Тележкіна. – Харків: НФаУ, 2006. – 102 с.
3. Освітня програма профільної середньої освіти для підготовки молодших спеціалістів. Коледж НФаУ. Затверджено Ученою Радою НФаУ. Протокол від 30.08.2018 р.

УДК [159.91:159.923]-057.875:378.016:612

*Шенгер С.В., Кириченко М.П., Дунаєва О.В.,
Гончарова А.В., Пандикідіс Н.І.*

Харківський національний медичний університет УРАХУВАННЯ ПРОВІДНОГО ТИПУ СПРИЙНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЇ СТУДЕНТАМИ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ФІЗІОЛОГІЇ В МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

У роботі проведено аналіз стану проблеми підготовки з фізіології студентів медичних спеціальностей в Харківському національному медичному університеті; місце дисципліни фізіології в загальній медичній підготовці, проведено аналіз

психотипів людини. Обґрунтовано дидактичну модель для викладання студентам з різними психотипами, експериментально перевірено ефективність цієї методики.

Ключові слова: студенти медичного університету, дисципліна фізіологія, психотипи: аудіал, візуал, кінестет.

В работе проведен анализ состояния проблемы подготовки из физиологии студентов медицинских специальностей в Харьковском национальном медицинском университете; место дисциплины физиологии в общей медицинской подготовке, проведен анализ психотипов человека, обоснована дидактическая модель для преподавания студентам с разными психотипами, экспериментально проверена эффективность этой методики.

Ключевые слова: студенты медицинского университета, дисциплина физиология, психотипы, аудіал, візуал, кінестетик.

The analysis of the problem of teaching physiology in students of medical specialities at the Kharkov national medical university was carried out; a place of discipline of physiology in the general medical studying, the analysis of psychotypes of the person was carried out, the didactic model for teaching the students with different psychotypes. Was made, efficiency of this technique is checked up experimentally.

Keywords: students of medical university, subject physiology, psychotypes, audial, visual, kinesthetic.

У ХНМУ навчаються студенти, які мають різні психотипи. Для успішного засвоєння матеріалу необхідно враховувати ці моменти. Стратегічною метою є випуск висококваліфікованих конкурентоспроможних спеціалістів у сфері медицини. Наука фізіологія є базовою дисципліною, вивчення якої має велике значення. На знаннях фізіології людини ґрунтуються всі подальші дисципліни, які викладаються у медичному ВУЗі. Якщо студент не володіє знаннями норми, то він не зможе зрозуміти патологію та принципи лікування захворювань [10, с.5].

Мета нашого дослідження теоретично обґрунтувати й розробити методику врахування психотипів у процесі навчання фізіології студентів медичного університету, а також експериментально перевірити її ефективність.

Навчання студентів – це дія на їхню психіку та діяльність, яка спрямована на здобуття знань, умінь, навичок. Під час навчання на основі його змісту розвиваються різні сторони психіки студентів.

Психотип- це сукупність природжених і набутих властивостей нервової системи, що визначають характер взаємодії організму з довкіллям і знаходять своє відображення в усіх функціях організму. Критеріями типологічних властивостей нервової системи є сила процесів збудження і гальмування, їх урівноваженість і рухливість (І.П. Павлов). Різні комбінації трьох основних властивостей нервової системи дозволили виділити певні типи, що розрізняються за адаптивними здібностями і стійкістю до невротизуючих агентів [1, с.175].

Існує безліч критеріїв класифікації психотипів. Так, з точки зору індивідуально-психологічних даних, можлива типізація на основі фізичної конституції, особливостей нервової системи (Кречмен, Шелдон, Павле). Сюди відноситься достатньо поширений розподіл типів за І.П.Павловим на сильний, урівноважений, жвавий; сильний, неурівноважений, жвавий; сильний, урівноважений, інертний і слабкий, неурівноважений, інертний; розроблений Юнгом розподіл на екстравертів та інтровертів; типологія Хейманса-ЛеСенна (вісім типів особистостей, що розрізняються за емоційністю, активністю, вразливістю) і т.б.

Існує й класифікація, яка виділяє тільки три психотипи (підхід Кречмера), — це: астеничний (худий, з довгими кінцівками, а також — сором'язливий, чуттєвий, відсторонений); пікнічний (невисокий зріст, повний, бочкоподібна грудна клітина, а також — життєрадісний, активний, відкритий, характерні зміни настрою); атлетичний (гармонія психічного та фізичного розвитку).

Окрім психогеометричного підходу існує інший підхід, який заснований на внутрішніх особливостях особистості; в її основі лежить темперамент, риси характеру та емоційне становище людини [8, с.252].

Сучасні автори (Жаріков Є., Крушельницькій Є.) крім відомої класифікації темпераментів (холериків, сангвіників, флегматиків, меланхоліків) вирізняють вже вісім психотипів особистості: лідер, логік, боєць, естет, пасивний, надійний, мрійник, спринтер [7, с.98].

Існує ще дуже багато різних класифікацій психотипів. Але в даній роботі буде розглянута класифікація психотипів за приймаючим каналом інформації. Всім відомо, що людина має органи відчуття, які у фізіології зветься аналізаторами. За тим типом аналізатору, який є провідним і розрізняють психотипи.

Здатність сприймати студентами нову інформацію переважно за допомогою зорового аналізатору – це зоровий канал. Сприйняття нової інформації у таких студентів здійснюється з використанням наочних засобів, зі зміною яскравості, кольору і розміру, симетрії, фактури, контрастності та форми.

Основна характеристика яскраво вираженого студента з провідним зоровим каналом сприйняття: «бачити слова очима мозку». Він сприймає інформацію у вигляді картинок, коли він слухає. Для відтворення її у своїй свідомості, він піднімедогори голову, з виглядом, що він нібито читає те, що говорять.

Зорова система є найшвидшою, тому мова такого студента прискорена та динамічна. Візуалвербалізує свій досвід під час його репрезентації іншим людям, тому в його мовленні найчастіше використовуються ті слова, які відповідають за зорову систему: бачити, уявляти, розглядати, блискуче мерехтяти тощо.

При виконанні роботи візуалу необхідно мати під рукою листок, на якому він в процесі запам'ятовування матеріалу може креслити, штрихувати, малювати тощо [9, с. 53].

Сприйняття та обробка нової інформації за допомогою слуху є слуховим каналом сприйняття. Такі студенти перш за все реагують на висоту звуку чи тону, гучність, тембр, резонанс та ритм. Він може повторити те що він почув дослівно, навіть якщо здається, що він не слухав. Студент-аудіал легко відволікається, йому важко зосередитись, при наявності зайвих звуків або шуму в аудиторії. Для кращого розуміння почутого або написаного, він скоріше за все, буде проговорювати, шепотіти цей матеріал. Усний виклад матеріалу важливий для цих студентів під час занять. Слід застосовувати під при викладанні аудіо-спілкування, аудіо-лекції, фільми. Студента-аудіала не можна відволікати від відповіді. Для того щоб продовжити, йому необхідно повернутися до цього ж моменту у минулому подумки та з цього моменту продовжити свою розповідь. Такий студент під час відповіді буде використовувати наступне: розповідати, чути, німий, дзвінкий, шумний, свистіти, мелодійний, голосний та ін. [5, с. 36].

Кінестетики використовують моторний канал сприйняття. Спираючись на рух і відчуття вони сприймають нову інформацію. Суттєві якості для цих студентів, це – тривалість дії, частота, інтенсивність уваги, тиск. Кінестетикам необхідно

подати запис важливої інформації, використовуючи схеми, малюнки, які вони запам'ятовують під час відтворення

Для більшості притаманно володіння зоровим та слуховим каналами сприйняття. Лише для малого відсотка осіб всі канали сприйняття однаково важливі [4, с. 168].

Сучасні навчальні програми у вищих навчальних закладах України передбачають відведення під лекційний курс від 30 до 50% всіх робочих годин. Тому перед викладачем постає завдання протягом цього часу передати студентам теоретичні знання з відповідної дисципліни і розкрити їхні індивідуальні можливості, спрямувавши навчальний процес у потрібне русло; сформувати професійні компетенції, покращити сприйняття матеріалу та організувати плідну самостійну працю [3, с. 8].

Усю інформацію про довкілля людина отримує трьома каналами: вона бачить, чує, відчуває. Канали сприйняття: зір, слух і відчуття – найважливіші фільтри, за допомогою яких людина відбирає з інформації, що надходить до неї ззовні, потрібну. Тому важливо, щоб побудова курсу лекцій спиралася на перерахуванні канали сприйняття інформації для глибшого засвоєння теоретичного матеріалу [5, с. 42].

Однак не завжди існує можливість вибору оптимального способу подання інформації. Скажімо, у процесі навчання візуалу легше засвоювати новий матеріал з книги або малюнка, а аудіалу – з пояснення викладача. Але викладач, якому потрібно за короткий час, відведений на практичне заняття або лекцію, розкрити велику кількість теоретичного матеріалу, вибере лише щось одне. Кінестетику ж сучасна система освіти не надає майже жодних можливостей [2, с. 152].

Тому для вирішення цієї проблеми потрібні нові шляхи організації навчального курсу, які б дозволили усім слухачам аудиторії повно сприймати інформацію. Дослідження проводили на базі Харківського національного медичного університету на кафедрі фізіології під час проведення практичного заняття за темою: Центральна нервова система. Фізіологія спинного мозку. У дослідженні приймали участь 100 студентів 2 курсу у віці 18-20 років. Усі студенти добровільно підписали інформовану згоду про проведення дослідження. Практичні заняття в 7-ти групах було проведено з урахуванням психотипів, а 2 групи були контрольними. Відібрані групи мали однаковий середній бал з дисципліни, тобто рівень підготовленості однаковий.

На початку практичного заняття було проведено тестування студентів для виявлення їхнього психотипу. Тест підготовлено на основі «Діагностики домінуючої перцептивної модальності» С.Єфремцевої «Кінестетик, Візуал, Аудіал?» – тест на визначення провідної системи сприйняття [6, с. 237]. Після проведення перевірки тестів було виявлено, що зі 100 студентів - 45 студентів мають візуальний тип, 35 студентів – аудіали, 20 студентів – мають кінестетичний тип. Чистих типів не було виявлено. Усі типи змішані, але по домінуючому типу було виявлено типи, означені вище. Згідно цих даних були побудовані практичні заняття. В групах де переважаючим психотипом був виявлен візуальний тип, переважаючим типом діяльності стало застосування наочних засобів навчання. Студенти-кінестетики більше виходили до дошки та малювали схеми та структури спинного мозку, робили більше замальовок у зошити. Усе це супроводжувалось розповіддю як викладача, так і студентів-аудіалів.

Цей процес залучив до роботи всіх студентів з урахуванням їх сприйняття інформації. За результатами тестування виявлено, що кількість правильних відповідей в групах з урахуванням психотипів на 30% вище, ніж у контрольних групах, де проводилось звичайне заняття. Через місяць після проведеного практичного заняття було проведено ще одне тестування в обох групах на витривалість знань. Та як і очікувалось, дослідні групи показали результат краще на 23%, ніж контрольні групи.

Висновки. У результаті проведених досліджень доведено, що рівень засвоювання знань та їх витривалість вірогідно вище в тієї групі, де були враховані психотипи студентів. Урахування психотипів сприйняття інформації дозволяє зробити освітній процес не тільки ефективним, але й більш цікавим як для студента, так і для викладача. Спілкуватись зі студентом потрібно його мовою. Наприклад при спілкуванні з візуалом використовувати слова, які характеризують форму, розміри, колір. При спілкуванні з аудіалом рекомендується змінювати варіації голосу, у цьому разі матеріал буде більш зрозумілим. Кінестетики краще всього розуміють мову жестів і дотиків, тому, розповідаючи студенту щось, використовуйте відповідні жести. Пропонувати студентам з різними психотипами різних – для кожного типа студента завдань. Діяти на всі канали сприйняття та переробки інформації. Розширити засоби рішення студентами учбових задач.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андреева Г.М. Социальная психология / Г. М. Андреева - М.: Аспект Пресс, 1996. – 376 с.
2. Бурнард Ф. Тренинг межличностного взаимодействия / Ф. Бурнард - СПб.: Питер., 2002. – 304 с.
3. Вдовиченко Ю., Вернер О., Головань Д. Дискусійні питання безперервного професійного розвитку / Ю. Вдовиченко, О. Вернер, Д. Головань // Ваше здоров'я, 2007. – № 6. – С. 8.
4. Вачков Й.В. Основы технологии группового тренинга / Й.В. Вачков // Психотехники: Учебное пособие. 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Изд-во «Ось-89», 2000. – 224 с.
5. Григорьев А.П., Чернелевский А.О., Храбова А.Н., Егоров В.С. Анализ и синтез методик определения доминирующего канала восприятия информации при реализации дистанционного адаптивного интеллектуального обучающего комплекса по дисциплине «Безопасность жизнедеятельности» / А. Григорьев, А. Чернелевский, А. Храбова // Молодой ученый, 2017. — №11.2. — С. 36-44.
6. Ефремцева С. Диагностика доминирующей перцептивной модальности / С. Ефремцева, Н. Фетискин, В. Козлов, Г. Мануйлов. Социально-психологическая диагностика развития личности и малых групп. – М., 2002. – С.237-238.
7. Егидес А. П. Как научиться разбираться в людях / А. П. Егидес – М.: АСТ-ПРЕСС, 2006. – 183 с.
8. Леонтьев Д. А. Современная психология мотивации / Под ред. Д. А. Леонтьева // М.: Смысл, 2002. – 343 с.
9. Титова С.С. К обзору диагностических методик определения модальностей восприятия / С.С. Титова // Педагогическое мастерство: материалы IX Междунар. науч. конф. (г. Москва, ноябрь 2016 г.). — М.: Буки-Веди, 2016. — С. 50-53.
10. Шевчук В.Г. Фізіологія: підручник для студ. вищ. мед. навч. закладів / В.Г. Шевчука, В.М. Мороз, С.М. Білан та ін. // Вінниця: Нова книга. - 2012. – 448 с.

УДК 378.016:618:37.091.39-027.15

Щербина М.О., Бородай І.С., Скорбач О.І.

Харківський національний медичний університет РОЛЬ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ОСВІТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ

У статті визначено значимість застосування ефективного використання інноваційних технологій у навчанні студентів-медиків, їх вплив на якість отриманих знань та умінь. Підкреслено нагальну потребу у вдосконаленні медичної освіти в умовах реформування системи охорони здоров'я України.